

PROGRESUL

Abonamentul:

Pe un an 8 cor., pe jumătate de an 4 cor.
Pentru România și străinătate anual 10 cor.

Foae socială-culturală.
Apare în fiecare Sîmbătă.

Redacția și Administrația Nr. 817.
Telefon Nr. 36.

Deputații sinodali din Eparhia Caransebeșului.

Decînd există constituția alegeri atît de frămîntate nu s'au mai pomenit. Carturarii și bătrînii poporului, îngrijorați de situația gravă a bisericii din dieceza Caransebeșului, au arătat cu degetul, ear poporul a ales pe candidații adevărați ai bisericii. Obștea s'a ținut bine, nu s'a lăsat ademenită de glasul pișigăiat ce strătae deovremeîncoaci atmosfera diecezei noastre, ci ascultînd cu smerenie chemarea povățuitorilor săi veritabili, a înveselit pe Dumnezeu și pe frații noștri de pretutîndenî, votînd cu aleșii poporului. Astfel la scrutiniul de astăzi au ieșit biruitori:

În cercul **Valeaboului**: Cornel Corneanu și Maxim Dalea.

- " " **Lugoj**: Dr. Alex. Mocsonyi și Dr. Gheorghe Dobrin.
- " " **Zgribești**: Din cauza neînțelegerilor s'a suspins scrutinul.
- " " **Faget**: Dr. Iosif Popovici și Samson Crișciu.
- " " **Coșava**: Dr. Gheorghe Gârda și Tit Dragonescu.
- " " **Buziaș**: Ion Mareu și Baron Geza Duca de Cadar.
- " " **Jebel**: Gheorghe Szerb (?) și Dr. Nicolae Regman.
- " " **Ciacova**: Gheorghe Brebanu și Ion Grutescu.
- " " **Fizeș**: Ion Micu Roșu și Dr. Valeriu Braniște.
- " " **Verșeș**: Dr. Petru Zepeneag și Dr. Octavian Proșteanu.

În cercul **Iam**: Petru Corcan și Adam Albu.

- " " **Sasca**: Din cauza neînțelegerilor s'a suspins scrutinul.
- " " **Oravița-montană**: Ilie Trăilă și Dr. Ion Nedelcu.
- " " **Recița-mont.**: Gheorghe Jianu și Dr. Petru Corneanu.
- " " **Bocșa-mont.**: Dr. Aurel Oprea și Dr. Cornel Petricu.
- " " **Caransebeș**: Constantin Burdia și Ion Dobren.
- " " **Teregova**: Dr. Valer Olariu și Dr. Nicolae Ionescu.
- " " **Mehadia**: General Cena și Dr. V. Nemoianu.
- " " **Bozovicî**: Iuliu Novac și Petru Borțun.
- " " **Satul-nou**: Petru Stoica și Dr. Alexandru Birescu.

Amănunte, și înveselitoare și întristătoare, de prin unele comune le dăm în Cronică.

Trăiască poporul, trăiască aleșii săi deputați, cari în soborul diecezei își vor și face datoria, luptînd cu îndoiță tărie pentru legea strămoșească!

FOILETON.

Turbată.

De Dămian Izverniceanu.
(Fine.)

Mîne zi toate fură puse la cale și pe Leni a Mărinei o duseră la tren și ele acolo însoțiți de scriitorul comunal, plecară la Peșta la institutul „Pasteur”. A stat acolo vre-o două săptămîni și apoi a înors iarăși acasă. Dar fetei, din zi în zi ce da înainte tot mai rău îi era. Și mai mult slăbise și par'că și mai străvezie devenise. Rana dela picior i-se vindecase, dar acum avea din cînd, în cînd ferbințeli, ear frigurile o scuturau de-i clănțneau și dinți din gură. În unele zile înainte de ameazi se simția mai bine și atunci așa de frumos vorbea cu vocea ei blîndă, dar slabă.

De multe ori vocea să vorbească mai mult dar așa de slabă și atît de istovită se simția. Atunci tăcea își închidea ochii ei drăgălași, cu toate că nu durcea, și reminea așa perdută în gînduri. Se gîndea la moarte și atunci o jale adîncă se scobora în sufletul ei, ear în colțul ochilor se

iveau două lacrimi limpezi și strălucitoare. De multeori stînd ea așa, asculta la vorbele muerilor ce erau în jurul patului ei. Și cînd acestea o credeau că doarme, vorbeau că ea o să turbeze și o să moară ca nima 'n lume, atunci și mai multă amărăciune sa scobora în sufletul și'n inima ei întristată.

Trecură vre-o 10 zile, de cînd se 'nturnase dela Peșta și ei tot mai rău îi era. Nu suferea de altă nimic în lume, ci numai de friguri și ferbințeli, care n'o slăbeau de loc. Dela o vreme morbul tot mai tare creștea și cînd îi venea căldurile acelea *ghiavolești*, atunci începea să vorbească aiurea. Și cite n'a mai încercat beata mamă să-i facă, ca s'o vadă eară-și sănătoasă, și întregă pe Leni a ei. Adus-a vrăjitori să-i descinte de turb, datui-a gîndaci de pe frasin pisați bine să-i bea cu răchiie; i-a mai descintat după aceia de „soare-s-e” de „izdat”, dar toate erau zadarnice și nimic, nimic nu pricepa.

Înt'o după ameză fetei eară-și îi era rău și începuse să fantaseze. Atunci se întimplă să vină pela ei mătușa Ilinca, care dealcum era tare sfătoasă. Cînd auzi pe fată vorbind în neștire plesni din palme.

— „Vai de mine Doamneeee, da cum puteți voi să stați așa?!... Ori nu vedeți voi, că fata o început să turbeze?!... Ori nu auziți voi cum vorbește?!... Vreți și voi să turbați?!... Vreți să ajungeți de mirul lumii?!... Vai de capul vostru nesocotitelor!”

D'apoi ce să facem? grăi mama fetei cu durere în glas și cu ochii înlăcramați.

— „Ce să faceți?... Să vă duceți la doftor și să-i spune-ți. Ori nu, lasă că m-oî duce io și voi vorbi cu el, că pe voi v'o lăsat cine v'o lăsat de sinteți detot nătinge.”

Doftorul locuia în oraș și nu era departe. Cale de aproape o oară în zi de vară pe recoare. Cînd se crapă de ziuă mătușa Ilinca se sculă și plecă la oraș. Ajungînd acolo a trebuit să aștepte mult afară la poartă pînă ce se sculă doftorul. Tirziu detot veni o slugă și deschise poarta și ea intră la doftor înlăuntru, care încă părea buzumenit de somn.

— „Vai de mine d-le doftor ce să ne facem cu fata aia, că uită de cînd au intors dela Peșta tot rău îi este... Ba acum a început să vorbească aiuria și să se sbată în pat.

Doftorul își lărgi atunci privirile și întrebă:

Către țărancele române.

Despre frumsețea și însemnătatea portului nostru național.

Hainele lucrate cu mîna sînt mai trainice, de o valoare mare și se pot purta cu anii. Apoi nici pînza din dughian cumpărată cu prețuri mari nu poate fi trainică.

Ar fi bine, și foarte folositor, dacă ați începe să cultivați mai mult cînepa și inul. Să vă toarceți singure firul pentru țesut. Cît de frumoase erau datinele din bătrîni, cînd se adunau țărancele în nopțile de eamnă să toarcă, la așa numitele șezători.

Din firul tors de voi să vă țeseți pînza și toate ce vă trebuiesc în casă, că dacă vă și merge mai încet țesutul, să nu credeți că faceți economii cumpărînd pînza gata la dughiene, ear voi vă perdeți timpul cu poveștile etc. Nu, dincontră, de pînza făcută acasă e mai trainică și mai bună decît cea țesută în fabrică. La fabrică cînd înălbesc firul de in sau de bumbac, pun foarte multă mazălă; tot așa cînd colorează firul, atît mazălă cît și culorile conțin multe substanțe chimice pentruca să îngreuneze materia. Este știut că cucit e mai grea pînza cu atît se crede că e mai fină. Și toate chemicaliile ce se folosesc, ard firul astfel, făcînd ca pînza să nu ție mult și să se rupă cu mult mai curînd. Însfîrșit mai bucuros și mai cu mîndrie poartă omul ceva cînd știe că e lucrat cu propriile sale mîni.

M'am convins, cu durere, că aici în părțile noastre, unde s'au lucrat cîndva cele mai frumoase haine, astăzi fetele de țaran nu se mai pricep la țesut, și cu mirare se uită cîteo nepoată la un lucru țesut de bunica ei, neputîndu-se dumeri cum l-au și putut lucra așa de frumos. Astăzi numai foarte puține babe mai știu țese. În vremurile de demult nu se putea mărta o fată pînă nu știa țese. Și era bine înaintevreme, căci nu ajungea bietul țaran să-și vindă bucatele, vitele, ba chiar să împrumute bani, numai ca să poată avea muerea ori fata sdrențe după modă. Lăsați-vă de obiceiurile de acum și vă întoarceți la rînduierile bătrînilor, căci ei au trăit mai bine, cînd femeile lor lucrau toate în casă.

Să știți că acum au început și doamnele și domnișoarele să învețe a țese, cuatît mai virtos ar trebui țărancele să porniască pe calea bună.

— „Sare așa pe păreți?”
— „Poate c'o și sări, mai ști...”
— „Da așa ca cîniî nu face?”
— „Poate c'o și face, că vezi d-le doftor io mis o mătușă a ei și nu sînt întotdeauna cu ea în casă.”

— „Atunci să știți că fata e turbată” grăi doftorul, care înțelesese vorbele muerii de-antorsele. Deschise atunci un dulap și dintre multele sticle cu tot felul de *buezi* luă una micuță și i-o întinse muerii.

— „Vezi din aceasta să-i dai o lingură... Iar voi să băgați de samă să nu turbați și voi.”

Atîta numai și muerea plecă, încă înainte de amează și ajunse acasă. În odăea bolnavei era o mulțime de mueri; se adunaseră să vază că ce mai face Leni. Fata era tot în pat și par'că atunci și mai bine se simția. Și așa de cuminte vorbea ea cu neamurile și cu vecinele. Și și mai veselă părea. Mătușă se apropie atunci de patul fetei și o privia lung cu oarecare sfiială și întrebînd-o că cum se mai simte? Ei i-se părea că ochii fetei sînt sticloși și că turbul tot mai tare crește. Auzise ea dela alții că omul cînd turbează o vreme e liniștit și cuminte, apoi cînd îi vine ale lui, atunci latră ca cîniî și mușcă pe toți din casă.

A trebuit vreme, ca otrava, care nu pătrunsese la început decît în pătura de mijloc, să înceapă acum să otrăvească și pe țărance. Dar nu e prea tîrziu. Pecit se poate, trebuie să folosim toate mijloacele, pentru a împedeca răul, pînăcînd nu va fi prea tîrziu, căci pustiirile acestea sînt cel puțin așa de îngrozitoare, ca cele făcute de rachiul otrăvitor; ele duc la atîtea desfrîuri, năravuri rele și la atîtea prăbușiri, încît o clipă de mai întîrziem, va fi detot tîrziu. Să începem dar să țesem, să țesem cu sirguință, căci țesînd la răsboi ne țesem și norocul, și al nostru și al neamului întreg. La început o să meargă mai încet, dar cu voință și cu zel, bătătorînd drumul cel bun, vom ajunge să fim pizmuiți de străini. Vom fi însă mîndri că avem pentruce să fim pizmuiți. De încheiere vă spun că ceiace v'am spus am spus din propria mea experiență, pentrucă și eu țes, și țesînd chiar foarte mult, știu că e bine și de folos.

Apucați-vă dar de lucru: cultivați portul strămoșesc!

Alexandrina Țăranu.

IGIENĂ.

Munca.

Dar copii trebuie să se supravegheze și să se povățuească a nu se supune ei dela sine la sfortări mari, la rădicări sau sărituri, ce ar întrece capacitatea puterilor lor. Fetele prea tinere merită o cruțare și mai mare. Fiziologia ne spune, că bărbatul poate purta mai mult decît dublu al greutatei sale, femeia numai jumătate din aceasta, ear copii pot purta o treime mai mult decît fetele. Se știe și aceia, că esercițiul mărește capacitatea de lucru a mușchilor.

Femeile dela țeară nu se cruță mai de fel după naștere, apucîndu-se îndată de lucrări grele, de unde rezultă varice și ulcere la picioare, iernii etc. În genere însă le putem conzidera de bune născătoare, pentrucă vedem civilizațiunea cum îngreunează tot mai mult acest important act fiziologic al femeii; ear la popoarele necivilizate vedem contrarul. Despre femeia indiană se povestește, că venîndu-i a naște, se infurșează din trupă ca pentru altă treabă, naște, și aleargă cu copilul în brață ca să-și ajungă tovarășii. În satul meu natal cunoșteam o femeie bătrînă ce născuse 18 copii, și se lăuda că mai ușor naște un copil decît să bage un mălăi în țest, că aci o dogorește focul.

În privința muncii, repet că este de dorit, a fi rațională, proporționată hranei, și cît se poate mai cruțătoare pentru om.

Vederile Romănilor despre muncă și lene:
— Munca cînd ț-i-o cauți bine, și D-zeu e cu tine.

Fata raspunde cu o voce slabă:

— „Mă simt acum mai bine și par'că nu m'ar mai ține așa de tare figurile.”

— „Uită draga mătușii am fost la doftor și dela el vin. Și mi-a dat buezile aștea să le bei, că apoi o să-ți treacă.”

Cînd auzi fata vorbele acestea i-se băgă o sîră la inimă. Știa ea bine, că auzise mai de multeori din oameni, că doftorul la aceia, cari sînt mușcați de cîni turbati le dă buezi să moară. Fața ei din palidă ce era, par'că și mai palidă și și mai străvezie devenise. O undă de jale clocoțitoare, îi porni din inimă și i-se opri în grumaz ca niște noduri seci. Ochii i-se umeziră de lacrimi și ofta ușor.

Mătușă llinca cea sfîtoasă, luă sticluța și deșertînd-o într'o lingură se duse cu ea la bolnavă.

— „Na cu mătușă, na și inghite, că să vezi cum o să-ți treacă și cît de sănătoasă o să te faci.”

Muerile cefelalte, neștiînd că ce fel de buezi sînt în sticluța aceia, și ele tot o îndemneau ca să bea.

— „Nu-mi dare-ți, nu-mi dare-ți, că voi mă omorîți... Știu ce-i acolo... se văita biata fată cu ochii inundați de lacrimi și cu glasul ei sfîrșit....”

— Ară, macină, mănincă.
— Mergî muncește ca să ai și la un sărac să dai.
— Munca e comoară.
— Cine șade coada-i cade, cine mișcă tot mai pișcă.

— Munca e blagoslovită, cînd te țîi de ea ai pită.

— Dintr'o muncă cît de mică, dacă nu curge, tot pică.

— Omul care este harnic, totdeauna are praznic; ear nevoiașul și prostul și'n ziua de Paști postul.

— O meserie plătește cît o moșie.

Orî ce fel de meserie, nu e rău omul să știe.
— Dacă nu știi să vâpșești, nu te pune să mînjești.

— După muncă și odihnă.

— Femea care iubește spală noaptea și cîrpește, ear ziua se primenește.

— Mamă zi să vină nenea, să-mi mai scurte lenea.

— Care nu lucră, să nu mănince.

— Bun de gură și rău de lucru.

— Numai cu vorba nu se face ciorba.

— Vara întins la umbră doarme, și earna moare de foame.

— La mîncare lup, dar la lucru vulpe (codaciu).

— Lenea-i doamnă mare.

— E lenos de pute pămîntul sub el.

— Nu plătește apa ce-o bea.

— Iia nu ț-i-o ști coase,

Că ț-i-o coasă făina,

Și ț-i-o coasă slămina.

Iia dela briu în sus

Cusută-i pe cucuruz;

Iia dela briu în jos,

Cusută-i pe griu frumos.

— Eu jucai pe cea mai hidă,

Că avea cămașă mîndră,

Necusută de-a ei mină,

Ci cusută de-o vecină

Pentr'un căuș de făină.

E-a dat brînză și cîrnați,

E-a 'ncrețit-o la grumaz

E-a dat brînză și slănină,

E-a 'ncrețit-o și la mină.

— Decît să nu știu juca,

Maî bine să nu știu lucra,

Că cu jocul mă cinstesc,

Cu lucrul mă ostănesc.

Mărta-m'ași, mărta...

Cu suveica nu știu da,

Cu badea nu știu juca,

Pita n'o știu frămînta,

Pe lopată n'o pocî pune,

De n'oi lega-o cu fune!

Economie.

Mulsul vacilor și tractarea laptelui.

Produsul principal al vacilor, este laptele, care se dobîndește prin muls. Vacile se mulg la început de trei ori pe zi, ear mai tîrziu numai

Un murmur trecu atunci pe buzele muerilor și o liniște adîncă și întristată se lăsă în odăe.

— „Nu-ți fie teamă că nu mori... grăi mai departe mătușă llinca țînînd lingura tot în mină.

— „Nu-mi dareți... că tare a-și vrea să mai trăesc... tare mi-e dragă viața... și-i păcat să mor!”...

Mama fetei Marina isbucni într'un plîns innăbușit. Muerile celelalte încă suspinau dar în tăcere și cu colțul cătrîntelor își ștergeau lacrimile ce se scurgeau în părae pe obraze în jos. Mătușă llinca însă tot stăruia, ca să inghită buezile, că o să se facă sănătoasă. După atîta stăruință sermana Leni, se ridică încet în pat și stînd într'o dungă proptită în mina stîngă, cu dreapta prinse de lingură, o duse la gură și inghiți.

Cum inghiți și căzu pe așternutul moale.

— „V'am spus eu vouă, că mă gâtați... și tare drag mi-ar fi fost să mai trăesc în lume!...”

Atîta ce mai putu să grăească beata fată; și sudorî reci îi eșiră pe frunte, apoi se mai svîrcoli de vr'o două ori fără putere în pat și se sfîrși.

La cîteva zile după moartea fetei, nește oameni dăteră, peste cinele ce-a mușcat'o, dar era teafăr și sănătos. Nu era cine turbat. Și nici cîniî cu care se bătuse nu turbară.

de două ori. Vaca trebuie mulsă așa, că în uger să nu mai rămână lapte de loc, pentru că laptele cel din urmă, fiind mai gros, mai unuros, este cel mai bun. Reminând laptele acesta în uger, cauză o micșorare a secrețiunii în lapte. Din aceasta rezultă, că dacă vom să avem o vacă bună de lapte să mulgem și picătura cea din urmă de lapte.

Mai întâi se curăță ugerul vacii de murdărie, ear timpul cel mai potrivit pentru muls este, cind vaca mănincă sau bea, fiindcă atunci e mai liniștită și mai blândă. Dacă cumva vaca este spărioasă și nu stă la muls, nu trebuie bătută, pentru că prin bătăe se învață de stă mai rău la muls, ci o luăm cu binele, o scărpinăm între coarne, îi dăm o bucăică de pine cu sare etc. După ce s'a imblinzit vaca, omul însărcinat cu mulsul își spală minile și unge sfurcurile (țitele) cu lapte sau cu puțin unt pentru a să alunecă. Apucă cu câte o mână cele două țite dintr'o parte și apăsând lin și trăgând țitele printre degete, se mulge laptele într'un vas curat. Țitele nu trebuie schimbate până nu se scurge tot laptele, ear după ce s'a terminat, se trece la celelalte țite sau sfurcuri.

Pentru mulsul vacilor s'au făcut următoarele 10 porunci, pe cari economii ar trebui să le aibă în vedere:

1. Apucă-te de muls totdeauna cu minile curate și înainte de a mulge spală bine țitele și ugerul vacii.

2. Cele dintii câteva picături de lapte, nu le mulge în șustar, ci jos, căci acelea conțin unele necurățenii intrate pe țeava dela țite și sâmintă unor bacterii (bureți), cari odată pot strica tot laptele.

3. Mulge din fiecare țită mai întâi câteva picături de lapte în palmă și apoi îl gustă, deoarece se poate întâmpla, ca în cutare țită să fie laptele stricat.

4. La muls apucă țitele cruciș: una de dinainte și alta de dindărăt.

5. Mulge cu grije, dar cât se poate de repede.

6. Cind mulgi, în grajd să fie liniște.

7. Nu lăsa vasul cu laptele muls în grajd, căci de aci poate să capete un miros neplăcut.

8. Mulge laptele tot din uger pînă la picătura din urmă.

9. Mulge totdeauna la una și aceeași oară.

10. Cind mulgi nu da vacilor de mîncare.

Porunca cea din urmă pare a nu fi adevărată, pentru că economii au constatat, că atunci cind vacile mănincă, sint mai liniștite, deci după a mea părere aceasta ar putea rămîne afară.

Cam acestea ar fi regulile ce trebuie observate la muls. Urmează acum tractarea laptelui.

Atît vasele, în cari se mulg vacile (șustarele), cît și acelea în cari se pune laptele trebuie să fie cît se poate de curate, altfel se strică laptele, căpătînd un gust rău. Spre scopul acesta înainte de muls trebuie opărite și spălate bine.

După ce s'au muls vacile, laptele se strecoară și se recește. Voind a păstra laptele timp mai îndelungat fără de a se serbezi sau închege, să se pună vasele cu lapte în gheață sau în apă rece. Tot prin răcire, chiar dacă lăsam laptele să se închege, să se prindă, smîntînă are timp mai mult de a se alege, pînă cind dacă se închiagă repede, o parte a smîntînei rămîne în laptele închegat, neavînd destul timp, ca să se ridice la suprafață.

Vasele în cari punem laptele să se serbeziască (închege, prindă) să fie la fund mai strîmte, ear la gură cît de largi, pentru că avînd forma aceasta, smîntîna se poate ridica mai lesne și totodată se capătă și mai multă. Vasele în cari se păstrează laptele, dacă sint de pămînt, pe dinlăuntru au să fie smălțuite, ear locul unde se pun vasele cu laptele să aibă o temperatură moderată, adică să nu fie nici prea cald, dar nici prea rece. Mai cu seamă vara să se așeze într'un loc mai răcoros, cum e d. e. în pivniță, pentru că să nu se serbeziască așa repede.

Din smîntînă se face unt, care îndată după ce s'a bătut din smîntînă, să se spele cu apă curată și rece, pînă ce curge apa limpede, apoi se stoarce bine între două ștergare sau într'o zăgîrnă, pînă se scurge apa, ear pentru de a se putea păstra mai bine, se poate săra puțin.

Din laptele de vacă încă se poate face caș, întocmai ca și din cel de oi, apoi după ce s'a dospit, se frămîntă și se face brînză, care dacă a fost pregătită de un om dibaciu, are un gusr de tot bun și asemîna cu cea de oi.

Economul.

Felurimî.

Roosevelt ziarist. Zilele acestea a apărut, într'un ziar din New-York, un articol scris de Roosevelt. Este îndreptat contra așa numitei „presse galbene“, care în timpul din urmă i-a cauzat atîtea neplăceri.

Fiecare proprietar, redactor sau reporter al unui ziar serios și conștiințios, scrie Roosevelt, este o valoare reală pentru societate. Dar mai există încă o categorie de gazetari, lipsiți de orice scrupul, dispuși să vindă publicului orice i-ar cere acesta, inducînd în eroare opinia publică pentru satisfacerea ambițiunilor lor personale și meschine. Aceștia sint oameni îmbogățiți într'un mod necurat, și au în solda lor mercenari, cari se pretează la orice, disprețuiesc toate percepțiile unei morale sănătoase. Ei legitimează—conform principiului lor—existența tuturor tavernelor și localurilor obscene.

Astfel continuă încă cîteva rînduri Roosevelt într'un ton energetic.

Se știe că Teodor Roosevelt a fost pînă înainte cu cîteva luni președintele Statelor-Unite din America, ear acum este angajat de redactor la un ziar american cu plată mai mare decît a ministrilor noștri.

Convocare.

Reuniunea de citire și cîntări din Ciclova-montană în virtutea §. 13. din statute își conchiamă prin aceasta membrii la **adunarea generală ordinară**, care se va ține în 22 Marte (4 April) 1909 (Duminea Florilor), la orele 3 după amiază în localul Reuniunii.

Obiectele:

1. Raport general despre starea și activitatea Reuniunii în anul 1908.
2. Preliminarul pe 1909.
3. Alegerea comitetului Reuniunii (§. 18) pe un period de 3 ani.
4. Propunerii.

Ciclova-mont., din ședința comitetului ținută în 8/21 Marte 1909.

Costa Bernaz

președinte.

Vasile Jianu

secretar.

CRONICA.

La alegerile sinodale de Duminea trecută au votat în *Oravița-montană* 70 de Români cu candidații noștri *Ilie Trăilă* și *Dr. Ion Nedelcu*. Contracandidatul Gheorghe Dragoescu, învățător de stat în localitate, n'a primit nici un vot; niciunul!

La *Oravița-română* din 111 voturi contracandidatul a primit 4 voturi.

La *Greovaș* s'a fost învoit sinodul ca din cele 216 voturi să i-se dea și contracandidatului 1 vot, dar nu s'a găsit nimeni cine să voteze cu el. Bravo!

Asupra comunelor *Ciudanovița* și *Jitini* vom reveni în numărul viitor.

La *Mercina* au luat-o razna 50 de votanți.

La *Ticvaniul-mic* abia au smuls primăria vr'o 4-5 voturi. Restul 150 de inși au stat ca un chiag în jurul candidaților noștri oficiali: a fost înduioșătoare și contribuția fraților noștri greco-catolici, cu preotul *Aurel Popovici* în frunte.

La *Rachitova* un paznic al contracandidatului, primforestierul Huszty, ne-a adus celdintăi vestea că acolo d-nul Dragoescu „ist einstimmig gewählt worden“, adică votase numai unul, căprarul satului, razna.

La *Maidan* a izbutit cine-a izbutit să ne rupă 24 voturi din vr'o 90 cîte s'au dat pentru candidații noștri.

La *Ciclova-montană* (cercul Săschii) oameni împulpați au resturnat masa presidială, neputîndu-se face alegerea. S'a pornit cercetare.

La *Racașdia* niciun vot pentru ai noștri.

Totastfel auzim și din Vrană și de prin alte comune din cercurile *Iam* și *Sasca*. Regretabil!

La *Gerliște* (cercul Reșiței), grație bravilor fruntași din comună, 191 de voturi au primit candidații noștri *Gheorghe Jianu* și *Dr. Petru Corneanu*, și numai un singur „boactăr“ a votat cu contracandidatul protopretor *I. Cimponeriu*.

La *Goruia* a fost luptă grea. *Gh. Jianu* a primit 59 voturi, *Dr. P. Corneanu* 48 și protopretorele 29 voturi.

La *Jurjova* a primit contracandidatul 53 voturi, recordul acesta l-a exoperat, spre mîhnirea parohienilor săi: părintele Bistreanu; da, părintele Bistreanu!

La *Secaș* numai singuri doi oamei din sat, unul bolnav și unul absent din comună, n'au votat, ceilalți 166 au votat **toți** cu candidații noștri. Cită însufletire!

La *Chernecea* 63 de voturi ai noștri și numai 2 voturi a căpătat protivnicul. Au asistat și fruntași din Ticvaniul-mare.

La *Reșița montană și română* încă s'a votat frumos, foarte frumos! Opintirile protivnicilor n'au ajutat nimic. Tot astfel și celelalte comune din cercul Reșiței, avînd preoți bravi și popor dornic de a-și vedea biserica la scuteală. Bravo!

În *Comoriște* și *Forotic* a primit voturi și notarul *Gh. Pența*, care a căzut în cercul Bocșei.

În Torontal a corțșit, de geaba, învățătorul *Gh. Bujiganu*.

La *Ciacova*, unde preoții s'au făcut de ocară lumii trîntind pe șeful lor părintele protopop *Ion Pinciu*, cel mai inteligent preot din Banat și chiar dinculo de Banat, la alegerile mirenești lupta s'a terminat cu căderea fruntașului nostru *Dr. Iuliu Coste*.

La *Dulău* (cercul Buziașului) în comuna natală a contracandidatului *Dr. Damsa, I. Marcu* a primit 44 voturi, *Baronul Duca de Cadar 37*, ear faimosul contracandidat 14, zi patrusprezece voturi.

Ca să putem da rezultatul general al alegerilor sinodale, a trebuit să întîrziem cu o zi expediția foii.

Școala industrială, susținută de Reuniunea femeilor române din Sibiu, între alte lucruri frumoase pregătește și *odăjdii*, aplicînd și la acestea numai motive originale românești. Materialul ce se întrebuintează la pregătirea odăjdiiilor, e de calitate cea mai bună. Preoții noștri ar face un lucru de laudă, dacă avînd trebuința de odăjdii, s'ar adresa cu comanda lor către școala amintită (Sibiu, Strada Schewis Nr. 15) Suntem deplin încredințați, că cu odăjdiiile pregătite de școala industrială vor fi mulțumiți, fiind și mai frumoase și mai durabile ca cele confecționate de fabricile străine, cari nu se uită decît la ciștig. Reuniunea femeilor din Sibiu, prin confecționarea de ornate bisericesti nu umblă după ciștig; scopul ei este a da ocaziune bisericilor noastre, ca să se provadă cu ornate frumoase și trainice, și a introduce pretutindenea motivele de artă românească. Fără îndoială un scop nobil, care merită toată atențiunea din partea preoțimii noastre de ambele confesiuni.

La alegerile preoțesti de Joi, au votat cu protopopul Al. P. Popoviciu preoții: *Petru Alexiu* din Broșteni, *Fotie Adamescu* și *Valeriu Dabiciu* din Cacova, *Ioan Oprean* și *Val. Oprean* din Greovaș, *Aurel Giuca* din Ticvaniul-mic, și *Pavel Mioc* din Vărădie. Contra capului lor au votat: *Aurel Nemoian* din Agadici, *Ilie Ciorei* din Broșteni, *Veniamin Bălan* din Cacova, *Gheorghe Popa* din Greovaș, *Nic. Câmpian* din Maidan, *Gheorghe Neda* și *Cornel Jurca* din Oravița-română, *Toma Stan* și *Mitrofan Simu* din Rachitova. Fără comentari!

Poșta Administrațiunii.

N. St. Cluj. Ne-a fost scăpat din vedere strada. Acum am îndreptat adresa. Salve!

Editor proprietar: **Gheorghe Jianu.**

Redactor responsabil: **Alexandru Purgariu.**

AVIZ.

La negustorul **Samuel Heffer** în Agadii se află de vânzare, cu prețuri moderate, cam

**40—50 mii de
cărămidă arsă.**

Casa Maniu

din strada principală în Oravița-mont.

e de vânzare.

A se întreba la **Iacob Botoș** (Dealul bisericii).

„PLUGARUL”

societate pe acții din Cacova

dă

6%

și plătește și darea după depunerii.

Casa

învățătorului **Nediciu** de lângă bis. gr. or. din Oravița-română

se vinde din mână liberă.

A se întreba la preotul **Nediciu** din Sorolar.

A ieșit de sub tipar și se află de vânzare la Administrația Tipografiei „Progresul” în Oravița „Poesia populară rom.” partea I.

BOCETELE ROMĂNEȘTI

de Dr. **IOSIF POPOVICI**, prof. univ.

Prețul 80 fileri.

„SENTINELA”

instituit de economii și credit

ca societate pe acții

în **Satul-nou (Réva-Ujfalu)**

efectuește toate operațiunile de bancă și primește depunerii spre fructificare cu **5 1/2%** interese, plătind institutul și darea de **10%** după interese. La cerere se trimit deponenților și cecuri poștali cu cari se trimit bani fără a plăti porto la poștă

Direcțiunea.

La
Tipografia „Progresul”
în Oravița
se capătă
tot felul de tipărituri,
cu prețuri absolut solide.

Farmacia „La Sf. Gheorghe” în Oravița

Am onoare a aviza onoratul public din Oravița și jur, că am luat în primire

Farmacia „La Sf. Gheorghe”

==== din Strada Principală ====

pe care am arangeat-o după sistemul cel mai modern, fiind astfel în măsură

a sta la dispoziția On. public cu toate cele trebuitoare. — Cu distinsă stimă

ADOLF GROS, apotecar, ORAVIȚA.